

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sorun Davran??lar Kontrol Listesi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30512>

Özet

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi (SDKL), orijinal bir ölçe?in Türkçe popülasyonlara uyarlama çal??mas? sonucunda elde edilen psikometrik özelliklerini inceleyen bir enstrümandır. Ölçek, bireylerdeki çe?itli sorun davran??lar? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Toplam 58 maddeden olu?an bu araç, be? temel alt boyutta toplanan davran??sal sorunlar? 4'lü bir Likert tipi derecelendirme kullanarak ölçmektedir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir de?erlendirme aracı olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, SDKL, Problem Davran??lar, Psikometrik özellikler, A??r? Hareketlilik, Atalet, Ölçek Uyarlama, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Bülbin Sucuo?lu

Amaç

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi'nin (SDKL) temel amacı, bireylerde gözlemlenen sorunlu ve uyumsuz davran??lar? tanımlamak, derecelendirmek ve bu davran??lar?n şiddetini ölçmektir. Ölçe?in Türkçe Formu'nun geli?tirilmesindeki birincil amaç, Türk örnekleminde klinik ve e?itim alanlarında kullan?labilecek, güçlü psikometrik özelliklere sahip standart bir de?erlendirme aracı sa?lamaktır.

Ölçek, özellikle geli?imsel zorluklar ya?ayan bireylerin davran?? profillerini belirleyerek, bireyselle?tirilmiş e?itim ve müdahale programları'nın planlanmasına katkıda bulunmayı hedefler.

Yap?/Kapsam

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, sorunlu davran??lar? çok boyutlu bir çerçevede ele almaktadır. Ölçek, bireyin i?levselli?ini olumsuz etkileyen be? ana davran?? kategorisini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu kategoriler, hem içselle?tirilmiş hem de dışsalla?tırılmış davran??sal sorunlar? kapsamaktadır.

Ölçekteki 58 madde, davran??ın şiddeti ve şiddeti temelinde de?erlendirilmektedir. Ölçülen bu boyutlar, davran??sal bozuklukların farklı görünümelerini yansıtarak, profesyonellere detaylı bir davran??sal profil sunar.

Geçerlik

Sucuo?lu (2003) taraf?ndan ger?ekle?tirilen uyarlama ?al??mas?nda, SDKL T?rk?e Formu'nun psikometrik uygunlu?unu sa?lamak amac?yla ge?erlik ?al??malar?na odaklan?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik ge?erlik katsay?lar? belirtilmese de, öl?e?in alt boyut yap?s?n?n korunmas? ve fakt?r analizinin yap?lmas? (bkz. Fakt?r Analizi b?l?m?), yap? ge?erli?ine y?nelik kan?tlar sunmaktad?r.

Bir adaptasyon ?al??mas? olarak, öl?e?in orijinal yap?y? T?rk k?lt?r?ne uygun bir ?ekilde yans?tt?? ve öl?mek istedi?i psikolojik yap?y? ölçt?ü varsay?lmaktad?r. Bu, öl?e?in klinik ve ara?t?rma ama?l? kullan?m?n?n temelini olu?turur.

Güvenirlik

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi'nin (SDKL) güvenilirlik analizi, öl?e?in i? tutarl?l??n? belirlemek amac?yla y?r?t?lm?tt?r. Bu analizde, öl?e?in toplam puanlar? ve alt fakt?r puanlar? i?in Cronbach Alfa i? tutarl?k katsay?lar? hesaplanm??t?r.

Elde edilen sonu?lara g?re, Cronbach Alfa katsay?s? olduk?a y?ksek bir de?er olan **.96** olarak bulunmu?tur. Bu y?ksek de?er, öl?ek maddelerinin birbirleriyle g?çlü bir tutarl?k sergiledi?ini ve SDKL'nin ölçt?ü yap?n?n son derece güvenilir oldu?unu g?stermektedir.

Fakt?r Analizi

SDKL, sorun davran??lar? be? temel alt boyutta gruplayan toplam 58 maddeden olu?maktad?r. Bu fakt?r yap?s?, öl?e?in orijinal yap?s?n? yans?t?r ve davran??sal sorunlar?n farkl? bile?enlerini ayr??t?rmay? sa?lar.

A??r? Hareketlilik: 15 madde ile ölç?lmektedir. Bu boyut, huzursuzluk ve yerinde duramama gibi davran??lar? kapsar.

Atalet: 18 madde ile ölç?lmektedir. Bu boyut, bireyin ?evreyle ili?ki kurmakta veya ?evresel uyaranlara ula?makta zorluk ?ekmesi gibi pasif davran??lar? i?erir.

Yinelenen Davran??lar: 6 madde ile ölç?lmektedir. Stereotipik veya tekrarlay?c? hareketleri (örne?in, ?ne arkaya sallanma) de?erlendirir.

Zarar Veren Davran??lar: 3 madde ile ölç?lmektedir. Bireyin kendine veya ?evresine zarar verme e?ilimini öl?er.

Di?er Davran??lar: 4 madde ile ölç?lmektedir. Ani taleplerin hemen yerine getirilmesi gibi spesifik sosyal veya davran??sal tepkileri i?erir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 58 madde, 5 alt boyut.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Gelişimsel veya davran??sal sorunlar gösteren bireyler (Genellikle çocuklar ve ergenler).

Ya? Grubu: Belirtilmemiştir (Çocukluk/Okul ça?? dönemi için uygun oldu?u varsayılmaktadır).

Popülasyon Detaylar?: Türk örnelemi üzerinde psikometrik özellikleri incelenmiştir.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (0= Problem değil - 3= A??r derecede problem).

Anahtar Kelimeler

Davran??sal Değerlendirme, Psikolojik Ölçek, Hiperaktivite, Tekrarlayıcı Davran??lar, Bülbin Sucuo?lu, Ankara Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı?: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresi: sucuoğlu@education.ankara.edu.tr

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (Çalışman?n yapıldı?? kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: Türkçe uyarlama çalışması 2003 yılında yayınlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı ve izinleri hakkında kesin bilgi için sorumlu yazar Bülbin Sucuo?lu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Sucuo?lu, B. (2003). Sorun Davran??lar Kontrol Listesi Türkçe Formu'nun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 18(52), 77-91.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: turkpsikolojidergisi.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sorun-davranislar-kontrol-listesi-toad.pdf](#)

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi Maddeleri

Sorun Davran??lar Kontrol Listesi, 5 alt boyut ve 58 maddeden olu?maktadır. Alt boyutlar ve örnek maddeler a?a??da listelenmi?tir:

A??r? Hareketlilik (15 m): Sakin oturmaz.

Atalet (18 m): ?li?ki kurmak ya da ula?mak güçtür.

Yinelenen Davran??lar (6 m): Öne arkaya sallan?r.

Zarar Veren Davran??lar (3 m): Kendisine zarar verir.

Di?er Davran??lar (4 m): ?stekleri hemen yerine getirilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM